

УДК 504.06

Саєнко О.В., учень 11 класу, вихованець КПНЗ «МАНУМ» ДОР»**Керівник: Сидоренко О.М., вчитель біології**

Комунальний заклад «Партизанська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Дніпровської районної ради Дніпропетровської області

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СУЧАСНИХ СОРТІВ САЛАТУ ОВОЧЕВОГО У ВІДКРИТОМУ ҐРУНТІ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Забезпечення населення свіжою вітамінною продукцією – першочергове завдання АПК держави. Салат – корисна, високо вітамінна рослина. До складу листків входять майже всі відомі вітаміни, мінеральні солі і органічні кислоти. Багато в ньому вітамінів групи С, В1, В2, Е, РР, К, каротину, солей кальцію та калію, заліза, фосфору, яблучної, щавлевої, янтарної та лимонної кислот, мікроелементів І, М, Мо, Fe, Си, В, містяться амінокислоти. Всі споживчі та лікувальні властивості зберігаються під час приготування страв та збереження салату. Незважаючи на велику цінність, простоту вирощування, лежкість і транспортабельність овочевого салату в нашій країні його вирощується дуже мало.

Актуальним є вивчення впливу абіотичних факторів на агротехніку вирощування та продуктивності сортів овочевого салату в агро-кліматичних умовах північного Степу в селі Партизанське Дніпровського району Дніпропетровської області.

Завдання дослідження:

- вивчити вплив абіотичних факторів на врожайність культури;
- вивчити біологічні особливості овочевого салату;
- ознайомитися з агротехнікою вирощування культури у відкритому ґрунті;
- порівняти продуктивність сортів.

Під час проведення дослідження було використано 36 сортозразків двох видів салату та сім сортів рукколи:

- салат листовий: Азарт, Балконний зелений, Валеріанелла, Вітамінний, Грінкорал, Смарагдове мереживо, Лоло Біонда, Крихітка, Одеський кучерявець, Сніжинка, Кришталевий, Золотий шар, Могікан, Бар бадей Фраті, Гентіліна Верде, Тайфун, Рапсодія, Бутербродна Каталонія, Лолло Росса, Ред корал, Вишнева димка, Бронзова стріла, Гурман;
- салат головчастий (качанний): Айсберг, Всесезонне диво, Королева льоду, Австралійський, Берлінський, Літній час, Верна, Фантик, Травнева королева, Вайт Бостон, Майка, Чудо чотирьох сезонів Американський коричневий;
- руккола: Вікторія, Делікатесна, Крупнолистовий, Сицилія, Індау, тонколиста «Сільветта», тонколиста «Оліветта».

ВИСНОВКИ

1. Враховувати при вирощуванні культури вплив абіотичних факторів.
2. Чітко дотримуватися вимог агротехніки вирощування овочевого салату.
3. За весь час проведення дослідів руккола та овочеві салати не були вражені жодною хворобою та шкідником.
4. Врожайність салату коливалась в межах від 110 ц/га до 718,8 ц/га. Найбільшу середню врожайність у масштабі центнер/гектар мають такі сортозразки
 - рукколи: Вікторія (718,8 ц/га), Делікатесна (748,2 ц/га);
 - головчастого салату: Айсберг (528 ц/га), Американський коричневий (488ц/га), Королева льоду (425ц/га);
 - листового салату: Валеріанелла (679,2 ц/га), Гентелінаверде (651ц/га), Крихітка (631,8ц/га), Могікан (713,4ц/га).

Майже всі сортозразки як рукколи так і салатів листових показали середню

врожайність в межах від 430,5 ц/га до 631,8 ц/га.

5.Рівеньрентабельності становить 99%, отже вирощування салатів для умов північного Степу, попри зміни в кліматі, є доцільним.

Рекомендуємо:

- вирощувати на присадибних ділянках овочеві салати. При дотриманні сівозміни та агротехніки можна отримати екологічно чисту продукцію;

- в умовах Північно-степової підзони в селі партизанське Дніпровського району рекомендуємо для вирощування всі сорти руколи, особливо «Вікторія» і «Делікатесна», та листові салати Могікан, Валеріанелла, Бронзова стріла, Золотий шар, Крихітка, Кришталевий;

- перевіряти посадковий матеріал на схожість перед посівом у відкритий ґрунт.

Перелік посилань

1. https://agromage.com/stat_id.php?id=1046
2. <http://dachadecor.com.ua/ogorod/viraschivanie-salata.htm>
3. <http://proflady.ru/eda-i-produktyi/salat-rukkola.html>
4. <http://megasite.in.ua/27114-trohi-pro-istoriyu-salativ-istoriya-salativ.html>
5. <http://moyaosvita.com.ua/biologija/simejstvo-skladnocviti-ajstrovi-dopovid/>
6. https://www.rijkzwaan.ua/sites/default/files/booklet-rijkzwaan-salat-2017-a4_2.pdf
7. <http://www.geograf.com.ua/geoinfocentre/21-physical-geography-ukraine-world/282-natural-resources-dniepropetrovsk>
8. http://geoknigi.com/book_view.php?id=743
9. http://altarta.com/01_02/овочі-користь-хімічний-склад/